

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

2023/2024

UKONČOVANIE ŠTÚDIA V STREDNEJ ODBORNEJ ŠKOLE – REALIZÁCIA ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK

TEMATICKÁ SPRÁVA

**KRITICKÝ
PRIATEĽ ŠKÔL
A ŠKOLSKÝCH
ZARIADENÍ**

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

Ukončovanie štúdia v strednej odbornej škole – realizácia záverečných skúšok

TEMATICKÁ SPRÁVA

Mgr. Eva Gregorová

PaedDr. Monika Ružeková, PhD.

Ing. Adriana Vykydalová

Mgr. Alžbeta Štofková Dianovská

© Štátna školská inšpekcia, Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

OBSAH

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE	4
1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH	6
2 HLAVNÉ ZISTENIA	7
2.1 Pripravenosť školy na záverečnú skúšku	7
2.2 Organizácia záverečnej skúšky	7
2.3 Priebeh záverečnej skúšky	7
2.3 Úroveň preukázaných poznatkov a zručností žiakov v ZS	8
2.3.1 Úroveň preukázaných poznatkov a zručností vo vzťahu k profilu absolventa	8
2.3.2 Úroveň preukázaných poznatkov a zručností v oboch častiach ZS s výsledným hodnotením predmetu OVY na konci 3. ročníka	10
2.3.3 Úroveň preukázaných poznatkov a zručností žiakov v PČ ZS v nadväznosti na miesto vykonávania OVY v 3. ročníku	<u>1211</u>
2.3.4 Úroveň preukázaných poznatkov a zručností žiakov podľa zamestnávateľov	12
2.3.5 Iné zistenia	12
3 ODPORÚČANIA A PODNETY	<u>1312</u>
3.1 Odporúčania na úrovni škôl	<u>1312</u>
3.2 Odporúčania pre stavovské organizácie a profesijné organizácie	<u>1312</u>
4 ZOZNAMY	<u>1413</u>
4.1 Tabuľky	<u>1413</u>
4.2 Grafy	<u>1413</u>
5 PRÍLOHY	<u>1413</u>
5.1 Zoznam kontrolovaných škôl	<u>1413</u>

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE

Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) dlhodobo sleduje stav realizácie záverečných skúšok (ZS) v strednej odbornej škole (SOŠ). Tematická inšpekcia (TI) sa v školskom roku 2023/2024 uskutočnila v 13 SOŠ, v 12 školách ZS úspešne absolvovalo 105 žiakov denného štúdia a v 1 škole 1 žiak externého štúdia v 9 učebných odboroch (UO). Z kontrolovaných SOŠ sa v 2 školách vzdelávali žiaci nezačlenení do systému duálneho vzdelávania (SDV), v 3 školách sa vzdelávali iba žiaci v SDV a 8 škôl navštevovali obidve skupiny žiakov. Žiaci v SDV tvorili 40 % z celkového počtu žiakov konajúcich ZS.

ŠŠI konštatovala, že žiaci v PČ ZS dosiahli lepšie výsledky ako v TČ ZS, známka z odborného výcviku (OVY) na konci 3. ročníka bola lepšia ako výsledok z oboch častí ZS. Výsledky žiakov vzdelávaných v SDV ako i žiakov nezačlenených do SDV sú na porovnateľnej úrovni (**Tabuľka 1**).

TABUĽKA 1 Výsledky ZS žiakov denného štúdia 2023/2024

Školský rok	počet škôl	počet žiakov	% SDV	OVY	PČ ZS		TČ ZS	
				spolu	SDV	mimo SDV	SDV	mimo SDV
2023/2024	13	105	40%	1,7	1,9	1,8	2,3	2,1

Zo zistení ŠŠI v školskom roku 2023/2024 vyplýva, že:

v hodnotení PČ ZS žiaci preukázali o 0,40 lepšiu celkovú priemernú úroveň ako v hodnotení TČ ZS.

⇒ Uvedené zistenie platí vo všetkých kontrolovaných školách (okrem BB2).

úroveň výsledkov žiakov je v oboch častiach ZS v porovnaní s hodnotením predmetu odborný výcvik (OVY) v 3. ročníku horšia (v PČ ZS o 0,14 a v TČ ZS o 0,50).

⇒ V polovici škôl dosiahli žiaci horšie výsledky v PČ ZS v porovnaní s hodnotením OVV, z toho v 1 škole výrazne horšie (o 1,10).

⇒ V hodnotení TČ ZS bola vo všetkých školách dosiahnutá úroveň porovnateľná alebo nižšia ako hodnotenie OVV, z toho v 3 školách výrazne nižšia (o 1,10; 1,00; 1,30).

úroveň výsledkov žiakov v hodnotení PČ ZS podľa miesta vykonávania OVV v 3. ročníku je porovnateľná

⇒ Žiaci, ktorí konali OVV v dielni školy, dosiahli priemer 1,70; priemer žiakov v SDV konajúcich OVV na pracovisku praktického vyučovania bol 1,90; žiaci, ktorí realizovali OVV na pracovisku iného zamestnávateľa, preukázali priemer 2,00.

väčšina žiakov v obidvoch častiach ZS preukázala vedomosti a zručnosti v súlade s cieľovými požiadavkami na vedomosti a zručnosti v príslušných UO.

⇒ PČ ZS absolvovalo 95,3 % žiakov individuálnou a 4,7 % žiakov skupinovou formou. Rozdiely sa prejavili u jednotlivcov v osvojení pracovných zručností, samostatnosti pri práci i využívaní teoretických vedomostí v reálnych praktických činnostiach. Schopnosť prezentovať výsledky svojej práce s vhodnou argumentáciou u niektorých žiakov limitovali nízke komunikačné zručnosti.

⇒ V TČ OZ väčšina žiakov preukázala požadované odborné teoretické poznatky, u niektorých žiakov sa prejavili rezervy vo verbálnych schopnostiach, využívaní odbornej terminológie a argumentácie i v integrácii teoretických a praktických vedomostí.

⇒ Žiaci v SDV i mimo SDV v obidvoch častiach ZS preukázali porovnateľnú úroveň poznatkov a zručností vo vzťahu k cieľovým požiadavkám na profil absolventa v príslušných UO.

všetky kontrolované SOŠ pripravili PČ i TČ ZS v súlade s právnymi normami a bez vážnejších nedostatkov.

⇒ Takmer všetci zástupcovia zamestnávateľa, ktorí poskytovali v školách praktické vyučovanie v SDV, boli s výnimkou 1 školy¹ členmi skúšajúcich komisií (SK).

¹ Spojená škola, Nivy 2, Šaľa

- ⇒ **Jednotné zadania pre obidve časti ZS** boli v zmysle platnej legislatívy vypracované a príslušnými stavovskými a profesijnými organizáciami (SO/PO) **schválené** v dvoch tretinách UO a prispeli k objektívnemu prevereniu a ohodnoteniu poznatkov a zručností žiakov na ZS v príslušných UO.

ŠŠI skonštatovala, že na všetkých SOŠ témy korešpondovali s výkonovými štandardmi pre kontrolované UO a umožňovali v plnej miere overiť úroveň vedomostí a zručností žiakov v súlade s profilom absolventa, čo poukazuje na opodstatnenosť **vypracovania jednotných zadaní záverečných skúšok pre všetky učebné odbory**.

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH

Tematická inšpekcia (TI) sa v školskom roku 2023/2024 uskutočnila v 13 SOŠ, z toho 11 škôl bolo s vyučovacím jazykom slovenským a 2 školy s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. V 9 štátnych a 4 súkromných školách bolo kontrolovaných **9 učebných odborov (UO)**.

V dennej forme sa v 3. ročníku vzdelávalo 110 žiakov, záverečnú skúšku konalo celkovo **107 žiakov denného štúdia**, z nich sa v SDV pripravovalo 43 žiakov na pracoviskách praktického vyučovania u 26 zamestnávateľov. Mimo SDV sa celkovo vzdelávalo 64 žiakov, z nich tri štvrtiny (47 žiakov) absolvovalo odborný výcvik (OVY) v dielni školy (**Tabuľka 2**). Obidve časti ZS **úspešne absolvovalo 105 žiakov** denného štúdia.

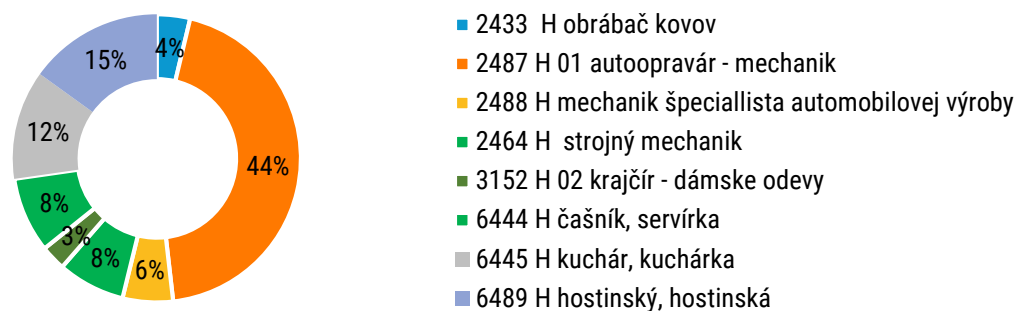
V 1 škole² v sledovanom **učebnom odbore 6475 H technicko-administratívny pracovník** z 3 žiakov dennej formy vzdelávania 2 žiaci na konci školského roka neprospeli z viacerých predmetov a 1 žiačka sa ZS nezúčastnila bez uvedenia dôvodu. V externom štúdiu absolvoval obe časti ZŠ **iba 1 žiak** zo šiestich.

TABUĽKA 2 Prehľad žiakov denného štúdia konajúcich ZS v šk. roku 2023/2024

SKUPINA ODBOROV ŠVP	ODBOR	POČET ŽIAKOV SPOLU	REALIZÁCIA OVV V 3. ROČNÍKU			
			v SDV	mimo SDV		
				u zamestnávateľa, ktorý zabezpečoval aj SDV	u zamestnávateľa, ktorý nezabezpečoval aj SDV	v dielni školy
24 strojárstvo a ostatná kovospracujúca výroba I. II	mechanik špecialista automobilovej výroby	6	2	2	2	-
	obrábač kovov	4	4	-	-	-
	autoopravár mechanik	47	17	1	2	27
	strojný mechanik	8		-	8	-
31 textil a odevníctvo	krajčír dámske odevy	3	3	-	-	-
64 ekonomika a organizácia, obchod a služby I. II	čaušník, servírka	9	6	-	1	2
	hostinský, hostinská	16	7	-	-	9
	kuchár, kuchárka	14	4		1	9
Spolu		107	43	3	14	47

Takmer polovica žiakov (44,3 %) absolvovala záverečnú skúšku v UO 2487 H 01 autoopravár – mechanik (**Graf 1**).

GRAF 1 Percentuálne zastúpenie žiakov v jednotlivých učebných odboroch na záverečných skúškach

² Súkromná stredná odborná škola ADVENTIM – Magán Szakközépiscola ADVENTIM, Komenského ulica 1219/1, Dunajská Streda

2 HLAVNÉ ZISTENIA

2.1 PRIPRAVENOSŤ ŠKOLY NA ZÁVEREČNÚ SKÚŠKU

Vo všetkých sledovaných subjektoch zabezpečili organizáciu a priebeh záverečných skúšok **skúšobné komisie (SK)**. Pre každý kontrolovaný UO bola zriadená 1 SK, v školách vzdelávajúcich žiakov v SDV i mimo SDV bola spoločná pre obidve skupiny žiakov okrem 1 školy³, v ktorej pre každú skupinu žiakov bola ustanovená samostatná SK. Všetci predsedovia skúšobných komisií pre ZS boli vymenovaní príslušným orgánom miestnej štátnej správy v školstve v termíne do 15. apríla. Riaditelia škôl vymenovali ďalších členov skúšobných komisií pre ZS, pedagogických zamestnancov príslušných stredných škôl, v stanovenom termíne do 30. apríla 2024.

Zástupcovia zamestnávateľa, ktorí poskytovali v školách praktické vyučovanie v SDV, boli s výnimkou 1 školy⁴ členmi SK. **Svojich zástupcov delegovala** SOPK⁵ do 6 skúšobných komisií, RÚZ⁶ do 3 skúšobných komisií a SŽK⁷ do 1 skúšobnej komisie pre príslušné odbory, čím bola zabezpečená koordinácia odborného vzdelávania a prípravy s potrebami trhu práce.

Záverečné skúšky boli **členené na praktickú časť (PČ) a teoretickú časť (TČ)**. **Jednotné zadania pre obidve časti ZS** boli v zmysle platnej legislatívy vypracované a príslušnými stavovskými a profesijnými organizáciami (SO/PO) **schválené** v 6 UO⁸. Jednotné zadania neboli vypracované pre *UO 2488 H mechanik špecialista automobilovej výroby a 3152 H 02 krajkár – dámske odevy*, v týchto UO **témy** na obidve časti ZS vypracovali učitelia odborných predmetov v spolupráci s MOV a v 1 škole⁹ i so zamestnávateľom v SDV v stanovenom počte a s uvedením učebných pomôcok. Na návrh predsedu predmetovej komisie boli riaditeľmi škôl schválené do 31. marca a predložené na vyjadrenie vecne príslušným SO/PO¹⁰ k uvedeným UO, ktoré k nim vydali súhlasné stanovisko bez pripomienok.

ŠŠI skonštatovala, že na všetkých SOŠ témy korešpondovali s výkonovými štandardmi pre kontrolované UO a umožňovali v plnej miere overiť úroveň vedomostí a zručností žiakov v súlade s profilom absolventa.

2.2 ORGANIZÁCIA ZÁVEREČNEJ SKÚŠKY

Vo všetkých kontrolovaných subjektoch bol dodržaný termín konania obidvoch častí ZS v riadnom skúšobnom období, jednotlivé časti ZS školy realizovali v stanovenom poradí. Po dohode so zamestnávateľmi, u ktorých sa žiaci pripravovali, SOŠ **organizovali PČ ZS** pre žiakov v SDV aj mimo SDV v dielni školy (80 žiakov), na pracovisku praktického vyučovania (23 žiakov) a na pracovisku zamestnávateľa (4 žiaci). **TČ ZS** vo všetkých školách prebiehala vo vhodne upravených učebniach škôl. ZS absolvovalo 23 **žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ)**, 19 žiakov malo na základe odporúčania predĺžený čas na prípravu a odpoveď, čo akceptovali predsedovia SK, 4 žiaci o úpravu podmienok nepožiadali.

2.3 PRIEBEH ZÁVEREČNEJ SKÚŠKY

PČ ZS v kontrolovaných odboroch konalo **102 žiakov individuálnou a 5 žiakov skupinovou formou**. Školy, zamestnávateľia v SDV i zmluvní zamestnávateľia vytvorili na všetkých pracoviskách adekvátne **materiálno-technické a priestorové podmienky**, ktoré umožnili reálne a objektívne overenie získaných vedomostí, zručností a schopností žiakov príslušných UO.

³ Stredná odborná škola strojnícka, Športová 1326, Kysucké Nové Mesto

⁴ Spojená škola, Nivy 2, Šaľa

⁵ Slovenská obchodná a priemyselná komora

⁶ Republiková únia zamestnávateľov

⁷ Slovenská živnostenská komora

⁸ UO 2433 H obrábač kovov; 2464 H strojní mechanik; 2487 H 01 autoopravár – mechanik; 6444 H čašník, servírka; 6445 H kuchár, kuchárka a 6489 H hostinský, hostinská.

⁹ Stredná odborná škola strojnícka, Športová 1326, Kysucké Nové Mesto

¹⁰ Slovenská obchodná a priemyselná komora; Asociácia priemyselných zväzov a dopravy

Bezpečnosť a ochrana zdravia žiakov bola v priebehu konania PČ ZS zaistená na všetkých pracoviskách, žiaci dodržiavali pri práci zásady bezpečnosti, ochrany životného prostredia a príslušné hygienické normy.

V priebehu konania PČ ZS členovia SK vytvorili žiakom pokojnú a tvorivú atmosféru. Na jednotlivých pracoviskách kontrolovali pracovné postupy žiakov a usmerňovali ich činnosť (najmä MOV a zástupcovia zamestnávateľov u žiakov vzdelávajúcich sa v SDV), kládli im doplňujúce, podnecujúce otázky, na ktoré žiaci odpovedali väčšinou pohotovo a pri popise prác i vykonávaných činnostiach uplatňovali na rôznej úrovni odbornú terminológiu. Skúšajúci poskytovali žiakom pri prezentovaní vedomostí dostatočný priestor na zdôvodňovanie názorov a argumentáciu, vzájomná komunikácia prebiehala citlivo a kultivovane. Vo väčšine škôl (85 %) sa ZS konali podľa jednotných zadanií, členovia SK postupovali pri hodnotení v súlade s jednotne stanoveným hodnotiacim listom PČ ZS. Výsledné hodnotenie vo všetkých subjektoch schvaľovala SK po vzájomnej dohode všetkých členov. Klasifikácia žiakov sa realizovala v súlade s vopred stanovenými kritériami hodnotenia praktickej časti ZS a bola vo všetkých sledovaných SOŠ objektívna.

Počas realizácie TČ ZS všetci členovia SK svojou sústavnou prítomnosťou zabezpečili plynulý a nerušený priebeh skúšania, profesionálnym prístupom a ústretovou komunikáciou prispievali k priaznivému pracovnému prostrediu. Žiakom umožňovali využívať písomnú prípravu a schválené pomôcky, cielene ich podnecovali k vyjadreniu vlastného stanoviska a k aplikovaniu reálnych príkladov z praxe. Kládli im jasne formulované stimulačné otázky a poskytovali dostatok času na samostatné vyjadrenie odpovedí. Riadený rozhovor so skúšanými žiakmi viedli učitelia odborných predmetov, sporadicky sa do skúšania zapájali aj delegovaní zástupcovia zamestnávateľov a SO/PO. Hodnotenie TČ ZS členovia SK udeľovali po vzájomnom súhlase so zreteľom na správnosť, obsah i celistvosť jednotlivých žiackych odpovedí. Vo všetkých kontrolovaných SOŠ bolo hodnotenie objektívne a zodpovedajúce vedomostiam žiakov.

Celkové hodnotenie ZS predsedovia SK oznámili žiakom v deň konania teoretickej časti ZS a bolo určené na základe klasifikácie oboch častí ZS. V celkovom hodnotení **neprospeli 2 žiaci**, ktorí sa vzdelávali v SDV.

ŠŠI konštatovala, že žiaci na ZS preukázali poznatky a zručnosti v súlade s rozsahom učiva určeného vzdelávacími štandardmi štátneho vzdelávacieho programu. Absolventi zároveň dokázali, že nadobudnuté odborné vedomosti a praktické zručnosti sú pripravení uplatniť v povolaniach a pri výkone odborných činností, na ktoré sa pripravovali.

2.3 ÚROVEŇ PREUKÁZANÝCH POZNATKOV A ZRUČNOSTÍ ŽIAKOV NA ZS

ŠŠI sledovala úroveň preukázaných vedomostí a zručností:

- ⇒ vo vzťahu k profilu absolventa príslušného učebného odboru u žiakov pripravovaných v SDV a žiakov mimo SDV;
- ⇒ porovnaním výsledkov žiakov v oboch častiach ZS s výsledným hodnotením predmetu OVV na konci 3. ročníka;
- ⇒ porovnaním výsledkov žiakov v PČ ZS v nadväznosti na miesto vykonávania OVV v 3. ročníku.

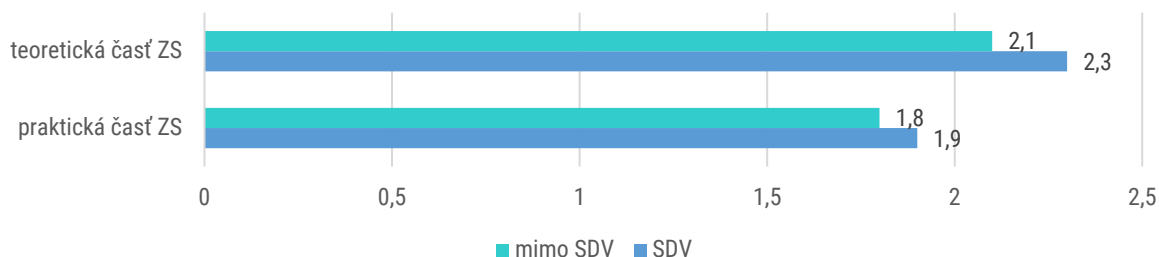
2.3.1 Úroveň preukázaných poznatkov a zručností vo vzťahu k profilu absolventa

V kontrolovaných UO úroveň preukázaných praktických zručností a odborných poznatkov väčšina žiakov zodpovedala rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi príslušného ŠVP a požiadavkám na profil absolventa v jednotlivých UO. Žiaci preukázali osvojené pracovné zručnosti (*napr. pri obsluhu technických zariadení; pri meraní veličín a parametrov jednotlivých dielov a súčiastok; pri príprave miešaných nápojov a flambovaného ovocia; pri vyhotovení potahov na sedačku a dámskej konfekcie...*). Aplikovali požadované teoretické vedomosti do konkrétnych praktických činností, samostatne pracovali s potrebným náradím a prístrojmi i primerane uplatňovali odbornú terminológiu.

Celková úroveň hodnotenia žiakov v PČ ZS bola 1,8, čo je o 0,7 lepší výsledok, ako v minulom školskom roku. Obidve skupiny žiakov dosiahli porovnateľné výsledky, žiaci vzdelávajúci sa v SDV priemer 1,9, žiaci nezačlenení do SDV priemer 1,8 (**Graf 2**).

V TČ ZS väčšina žiakov disponovala požadovanými vedomosťami v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi jednotlivých učebných odborov, avšak niektorí jednotlivci nedokázali v dostatočnej miere prepájať teóriu s praxou a uplatniť skúsenosti a zručnosti získané počas praktickej prípravy. Nedostatky sa u niektorých žiakov prejavili aj v správnom používaní odbornej terminológie, v zdôvodňovaní svojho stanoviska a argumentácii, čo súviselo s ich menej rozvinutými verbálnymi spôsobilosťami. **Celkový priemerný prospech dosiahnutý v TČ ZS bol 2,2**, čo v porovnaní s minulým rokom bolo zlepšenie o 0,7. Úroveň preukázaných vedomostí zodpovedala vzdelávacím výsledkom žiakov počas štúdia a profilu absolventa príslušných UO, u žiakov vzdelávaných v SDV (priemer 2,3) i nezačlenených do SDV (priemer 2,1) bola porovnateľná (**Graf 2**).

GRAF 2 Porovnanie výsledkov žiakov v SDV a mimo SDV z PČ ZS a TČ ZS

V 8 školách sa vzdelávali žiaci v SDV i žiaci nezačlenení do SDV a z porovnania výsledkov PČ i TČ ZS medzi obidvomi skupinami žiakov vyplynulo (**Tabuľka 3**), že v **PČ ZS** dosiahli žiaci oboch skupín porovnateľnú úroveň v 3 školách, v 3 školách boli horšie výsledky u žiakov v SDV, z nich v 1 škole¹¹ výrazne horšie (o 1,0), lepšie výsledky získali žiaci v SDV v 2 školách, z toho v 1 škole¹² boli výrazne lepšie (o 1,2). V **TČ ZS** preukázali žiaci oboch skupín porovnateľnú úroveň v 2 školách, žiaci v SDV mali lepšie výsledky v 3 školách, z toho v 1 škole¹³ výrazne lepšie (o 1,8). Výrazne horšiu úroveň dosiahli žiaci v SDV v 3 školách¹⁴ (o 1,34; 1,4; 1,10). Najhorší priemer v TČ ZS (3,09) dosiahli žiaci v SDV v škole¹⁵ v **UO 2487 H 01 autoopravár-mechanik**, kde 2 žiaci v SDV nepreukázali úroveň poznatkov a zručností zodpovedajúcu požiadavkám profilu absolventa v uvedenom UO a boli hodnotení stupňom nedostatočný.

TABUĽKA 3 Výsledky žiakov v PČ ZS a TČ ZS v školách, kde sa žiaci vzdelávali v SDV i mimo SDV

škola	POČET ŽIAKOV		PČ ZS		TČ ZS	
	SDV	mimo SDV	SDV	mimo SDV	SDV	mimo SDV
BA1	11	4	2,09	1,25	3,09	1,75
BB4	9	5	1,50	1,40	3,00	1,60
KE5	6	3	1,50	1,00	1,50	2,33
PO7	7	9	1,86	1,78	2,00	1,78
TN8	2	5	1,00	2,20	1,00	2,80
ZA11	4	12	1,25	1,83	1,50	1,92
ZA12	2	4	1,50	1,50	2,50	2,50
ZA13	2	5	2,00	1,00	2,50	1,40

¹¹ Stredná odborná škola obchodu a služieb, Ul. 17. novembra, Čadca

¹² Stredná odborná škola strojnícka, Partizánska cesta 76, Bánovce nad Bebravou

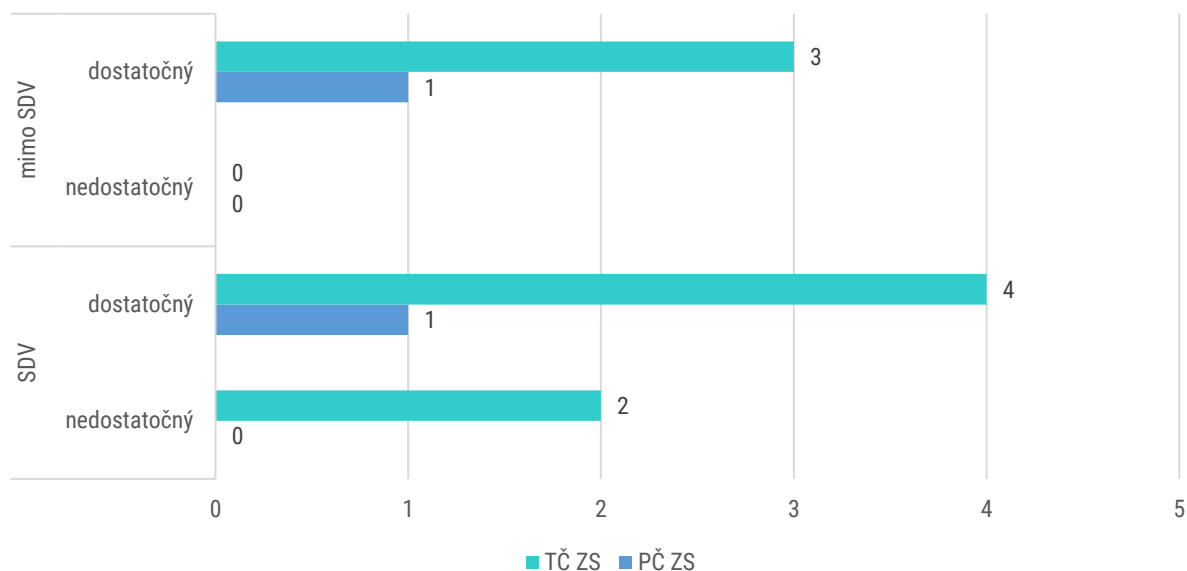
¹³ Stredná odborná škola strojnícka, Partizánska cesta 76, Bánovce nad Bebravou

¹⁴ Stredná odborná škola automobilová a podnikania, Kysucká 14, Senec; Stredná odborná škola obchodu a služieb, Osvety 17, Nová Baňa; Stredná odborná škola obchodu a služieb, Ul. 17. novembra, Čadca

¹⁵ Stredná odborná škola automobilová a podnikania, Kysucká 14, Senec

V **PČ ZS** ani jeden žiak nebol hodnotený stupňom nedostatočný, stupeň dostatočný dosiahli 2 žiaci (1 v SDV a 1 mimo SDV). Zo 108 žiakov, ktorí konali **TČ ZS**, boli stupňom nedostatočný hodnotení 2 žiaci v SDV a stupňom dostatočný 7 žiakov, z toho 4 v SDV, čo je výrazne lepší výsledok ako v minulom roku, keď stupňom dostatočný bola v **TČ ZS** hodnotená takmer štvrtina všetkých žiakov (**Graf 3**).

GRAF 3 Porovnanie prospechu žiakov v SDV a mimo SDV v **PČ ZS** a **TČ ZS**

2.3.2 Úroveň preukázaných poznatkov a zručností v oboch častiach ZS s výsledným hodnotením predmetu OVY na konci 3. ročníka

Komparáciou prospechu na **PČ ZS** so známku z odborného výcviku (**OVY**) na konci 3. ročníka školská inšpekcia zistila, že **priemerný prospech OVY (1,7) bol porovnateľný** s výsledkami, ktoré žiaci dosiahli v **PČ ZS (1,8)**. O **1 klasifikačný stupeň** si zhoršilo známku 29 žiakov, z toho 15 žiakov v SDV, zhoršenie o **2 klasifikačné stupne** sa preukázalo u 3 žiakov mimo SDV. Znamku o 1 klasifikačný stupeň lepšiu získalo 16 žiakov mimo SDV a 4 žiaci v SDV.

Výsledný priemer v **TČ ZS (2,2) bol o 0,5 horší ako priemerný prospech z OVY**, čo súviselo s hodnotením jednotlivých žiakov, 27 žiakov (z nich 11 v SDV) si zhoršilo prospech o **1 klasifikačný stupeň**, 14 žiakov (z nich 7 v SDV) o 2 klasifikačné stupne a 4 žiaci (z nich 3 v SDV) dokonca o **3 klasifikačné stupne**. Zlepšenie o **1 klasifikačný stupeň** preukázalo 11 žiakov (z nich 3 v SDV) a 1 žiak v SDV si zlepšil známku o **2 klasifikačné stupne**.

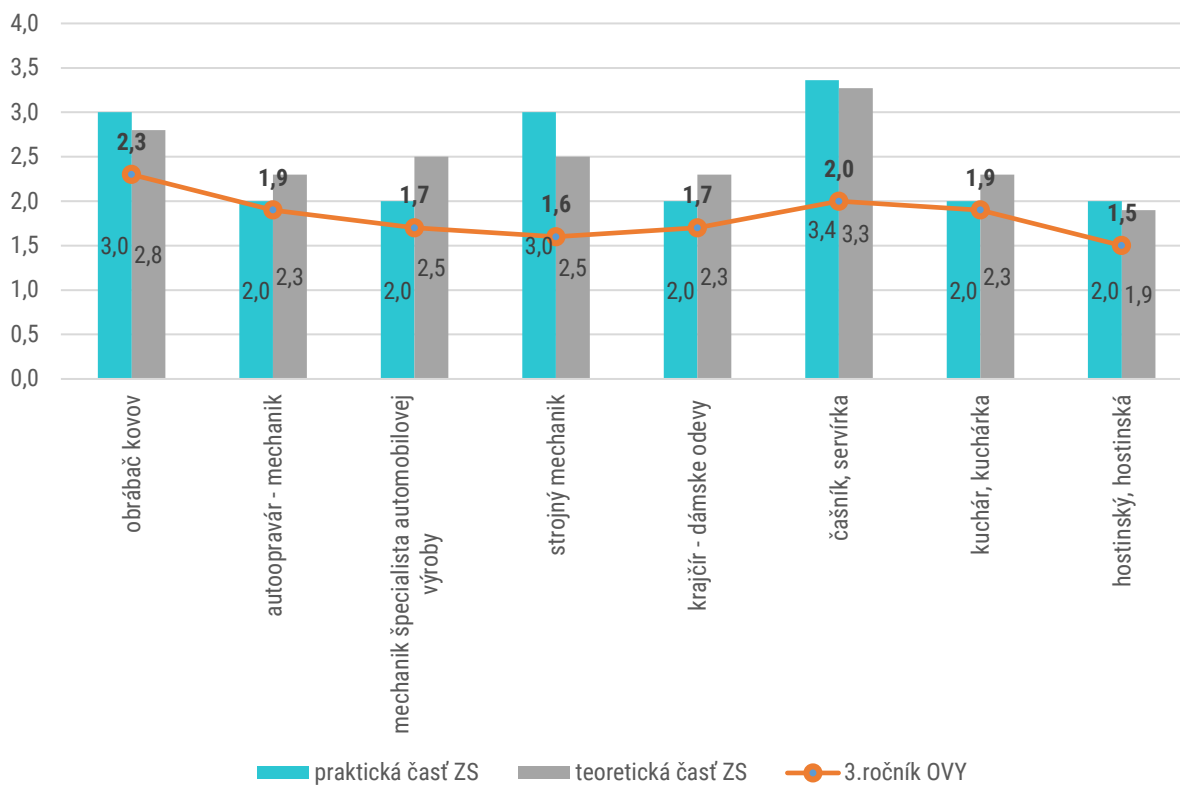
Z analýzy výsledkov jednotlivých škôl vyplynulo (**Tabuľka 4**), že v 4 školách dosiahli žiaci v **PČ ZS** lepší výsledok ako v hodnotení **OVY** v 3. ročníku, v 2 školách bol výsledok rovnaký, v 6 školách mali horšie výsledky, z toho v 1 škole výrazne horšie (NR6 o 1,1). Porovnanie celkových výsledkov **TČ OZ** a hodnotenia **OVY** na konci 3. ročníka preukázalo, že v **TČ ZS** ani jedna škola nezaznamenala lepšie výsledky. V 2 školách dosiahli žiaci identické výsledky, v 4 školách bolo hodnotenie porovnateľné, v 6 školách mali žiaci horšie výsledky, z toho v 3 školách výrazne horšie (BA1 o 1,1; NR6 o 1,0; ZA12 o 1,3) ako hodnotenie **OVY** v 3. ročníku.

TABUĽKA 4 Výsledky žiakov denného štúdia v PČ a TČ ZS a ich porovnanie s hodnotením predmetu OVY na konci 3. ročníka

ŠKOLA	priemer OVY na konci 3.roč.	výsledok PČ ZS	výsledok TČ OZ
BA1	1,67	1,87	2,73
BB2	2,75	3,00	2,75
BB3	1,67	2,00	2,33
BB4	1,80	1,40	1,83
KE5	1,33	1,33	1,78
NR6	1,50	2,63	2,50
PO7	1,63	1,81	1,88
TN8	2,00	1,86	2,29
TT9	2,11	1,67	2,22
ZA11	1,75	1,69	1,81
ZA12	1,17	1,50	2,50
ZA13	1,29	1,29	1,71

Komparácia výsledkov PČ a TČ ZS s hodnotením predmetu odborný výcvik na konci 3. ročníka v jednotlivých UO preukázala, že porovnateľnú úroveň v obidvoch častiach ZS a OVY dosiahli žiaci v UO 2487 H 01 autoopravár-mechanik a 6445 H kuchár, kuchárka. V ostatných učebných odboroch boli v obidvoch častiach ZS výsledky horšie, v UO 6444 H čašník, servírka a 2464 H strojný mechanik výrazne horšie ako hodnotenie OVY. Ani v jednom UO nebol dosiahnutý výsledok v PČ i TČ ZS lepší ako prospech v predmete OVY (**Graf 4**).

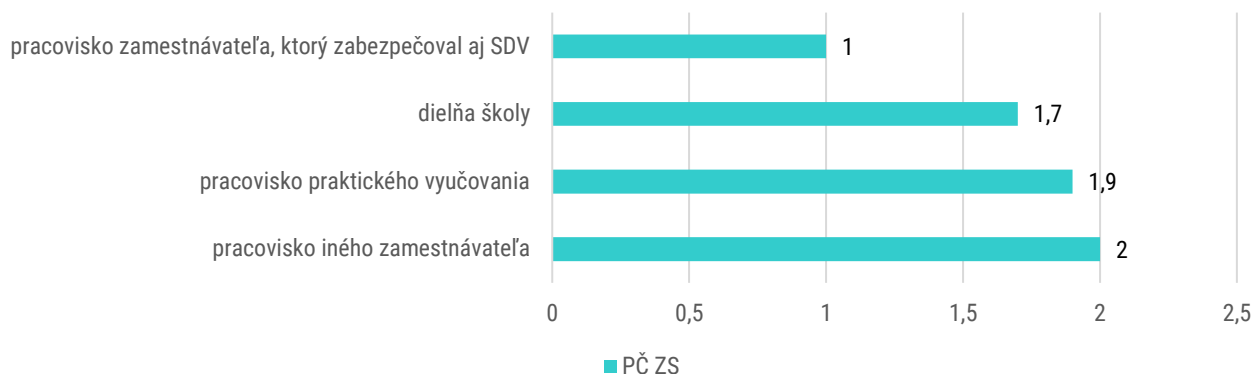
GRAF 4 Porovnanie dosiahnutých výsledkov PČ ZS, TČ ZS a prospechu v predmete OVY v UO

2.3.3 Úroveň preukázaných poznatkov a zručností žiakov v PČ ZS v nadväznosti na miesto vykonávania OVY v 3. ročníku

Najmenej žiakov (3 žiaci) z celkového počtu realizovalo OVY na pracovisku zamestnávateľa, ktorý zabezpečoval aj SDV a preukázalo v PČ ZS najlepšie výsledky 1,0. Žiaci vykonávajúci OVY v dielni školy (47 žiakov), na pracovisku praktického vyučovania (43 žiakov) aj u iného zamestnávateľa (14 žiakov) dosiahli v PČ ZS porovnateľné výsledky (**Graf 5**).

GRAF 5 Výsledky v PČ OZ v nadväznosti na miesto konania OVY

2.3.4 Úroveň preukázaných poznatkov a zručností žiakov podľa zamestnávateľov

Zamestnávatelia poskytujúci vzdelávanie žiakom v SDV sa v dotazníkoch vyjadrili, že žiaci na pracovisku zodpovedne plnili pracovné povinnosti a podávali požadovaný pracovný výkon. Preukazovali primerané pracovné zručnosti, disponovali dostatočnými odbornými teoretickými vedomosťami, ktoré dokázali aplikovať v reálnej praxi. Podľa ich názoru väčšina žiakov na pracoviskách prejavovala záujem o vykonávané činnosti, žiaci rešpektovali pokyny inštruktorov a MOV, dodržiavali pravidlá bezpečnej práce stanovené vnútorným poriadkom pracoviska, preukazovali požadované sociálne zručnosti vrátane lojality a spolupatričnosti k podniku. Všetci oslovení zamestnávatelia deklarovali, že absolventi sledovaných UO sú dostatočne pripravení a uplatniteľní na trhu práce. Z výsledkov dotazníkov i z rozhovorov vyplynulo, že poskytovanie finančnej odmeny a ďalších benefitov (príspevok na stravu, cestovanie, pracovný odev, ochranné pracovné prostriedky, školenia v profesionálnej oblasti, športové aktivity) žiakov motivovalo dosahovať lepšie výsledky v škole.

2.3.5 Iné zistenia

Nakoľko sa ZS v 1 škole¹⁶ zúčastnil iba 1 žiak externého štúdia, vykonala ŠŠI u žiakov 3.T triedy denného štúdia kontrolu pedagogickej dokumentácie¹⁷ a rozhodnutí riaditeľky školy o povolení individuálneho vzdelávania a vzdelávania podľa individuálneho učebného plánu (IUP) v priebehu ich štúdia. Z analýzy katalógových listov vyplynulo, že v dôsledku vysokej fluktuácie žiakov sa v šk. rokoch 2022/2023 a 2023/2024 vyučovanie v dennej forme realizovalo **iba v 1. polroku**.

Analýzou rozhodnutí vydaných riaditeľkou školy sa preukázalo, že vydala tomu istému žiakovi rozhodnutie o povolení individuálneho vzdelávania a v ďalších školských rokoch vzdelávania podľa IUP na základe identického lekárskeho potvrdenia. Súčasťou vydaných rozhodnutí bol rozpis konzultácií z jednotlivých predmetov, pričom žiaci neabsolvovali komisionálne skúšky, ale boli klasifikovaní počas konzultácií.

¹⁶ Súkromná stredná odborná škola ADVENTIM – Magán Szakközépiskola ADVENTIM, Komenského ulica 1219/1, Dunajská Streda

¹⁷ triedne knihy 1. T triedy (šk. rok 2021/2022), 2. T triedy (šk. rok 2022/2023) a 3. T triedy (šk. rok 2023/2024); katalógové listy žiakov 3. T triedy; rozhodnutia o prestupe žiakov z iného odboru, resp. školy; rozhodnutia o povolení prerušiť štúdium; rozhodnutia o povolení zmeniť formu štúdia; dokumentácia rozdielových skúšok;

3 ODPORÚČANIA A PODNETY

3.1 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI ŠKÔL

- zamerať sa v procese edukácie na rozvoj komunikačných kompetencií žiakov, integráciu teoretických poznatkov a praktickej činnosti a podporu prezentačných spôsobilostí žiakov s adekvátnym využívaním odbornej terminológie a argumentácie.

3.2 ODPORÚČANIA PRE STAVOVSKÉ ORGANIZÁCIE A PROFESIJNÉ ORGANIZÁCIE

- delegovať zástupcov do skúšobných komisií na zabezpečenie koordinácie výstupov odborného vzdelávania a prípravy v súlade s požiadavkami stavovských a profesijných organizácií;
- participovať aktívne prostredníctvom svojho delegovaného zástupcu na činnosti skúšobnej komisie;
- vypracovať jednotné zadania záverečných skúšok pre všetky učebné odbory.

4 ZOZNAMY

4.1 TABUĽKY

TABUĽKA 1 Výsledky ZS žiakov denného štúdia 2023/2024	4
TABUĽKA 2 Prehľad žiakov denného štúdia konajúcich ZS v šk. roku 2023/2024	6
TABUĽKA 3 Výsledky žiakov v PČ ZS a TČ ZS v školách, kde sa žiaci vzdelávali v SDV i mimo SDV	9
TABUĽKA 4 Výsledky žiakov denného štúdia v PČ a TČ ZS a ich porovnanie s hodnotením predmetu OVV na konci 3. ročníka	11

4.2 GRAFY

GRAF 1 Percentuálne zastúpenie žiakov v jednotlivých učebných odboroch na záverečných skúškach ..	6
GRAF 2 Porovnanie výsledkov žiakov v SDV a mimo SDV z PČ ZS a TČ ZS.....	9
GRAF 3 Porovnanie prospechu žiakov v SDV a mimo SDV v PČ ZS a TČ ZS.....	10
GRAF 4 Porovnanie dosiahnutých výsledkov PČ ZS, TČ ZS a prospechu v predmete OVV v UO	11
GRAF 5 Výsledky v PČ OZ v nadväznosti na miesto konania OVV	12

5 PRÍLOHY

5.1 ZOZNAM KONTROLOVANÝCH ŠKÔL

kód	Názov a sídlo školy
BA1	Stredná odborná škola automobilová a podnikania, Kysucká 14, Senec
BB2	Súkromná spojená škola Železiarne Podbrezová, Družby 554/64, Podbrezová
BB3	Stredná odborná škola obchodu a služieb, M. R. Štefánika 8, Krupina
BB4	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Osvety 17, Nová Baňa
KE5	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO, Kukučínova 23 Košice
NR6	Spojená škola, Nivy 2, Šaľa
PO7	Súkromná stredná odborná škola hotelierstva a gastronómie Mladosť, Pod Kalváriou 36, Prešov
TN8	Stredná odborná škola strojnícka, Partizánska cesta 76, Bánovce nad Bebravou
TT9	Súkromná stredná odborná škola ADVENTIM - Magán Szakközépiskola ADVENTIM, Komenského ulica 1219/1, Dunajská Streda
TT10	Stredná odborná škola technická, Nová 5245/9, Piešťany
ZA11	Stredná odborná škola polytechnická, Jelšavská 404, Dolný Kubín
ZA12	Stredná odborná škola strojnícka, Športová 1326, Kysucké Nové Mesto
ZA13	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Ul. 17. novembra, Čadca